

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Városcsrti Véderdő

Utoljára módosítva: 2013-08-22 21:59:24

Megye: Jász-Nagykunszolnok

Községhatár: Túrkeve

A terület kiterjedése: 6.9671 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1998

GPS koordináták: 47,105921 20,756832

Felmérést végző személy(ek) neve: Csíder Ibolya, Molnár Géza, Sallai Róbert Benedek

E-mail címe(k): info@nimfea.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

5420 Túrkeve, Erdőszél u. 1. Túrkeve város egyik központi utcájáról, a Kossuth utcáról a Református templomnál az Ecsegi utcára lefordulva és északkeleti irányba haladva kb. 1 km után érkezünk meg a Városcsrti Véderdőhöz, mely legkönnyebben az Ecsegi u. 22. sz. felől közelíthető meg.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A túrkevei városkerti véderdő sajátos természetvédelmi szereppel lett feláldozva a környezeti nevelés oltárán, hiszen a Herman Ottó Természetvédő Kör és a Nimfea Természetvédelmi Egyesület itt kezdte el kialakítani 1995-ben a Fekete István Oktatóközpontot. Az erdő múltjára való visszaemlékezések sajnos nem látnak visszább két-három emberöltőnél, és írásos anyag e kis területről nem áll tulajdonunkban, illetve nem is tudunk ilyenről. Minden esetre valószínűleg nem sokkal az akác elterjedése után, úgy a 1800-as évek közepe táján történt a terület betelepítése kizárólag akáccal. Ez az 1930-as évekre egy nagy öreg akácerdőt eredményezett, melyet feltehetően 1935-ben teljesen kivágtak, a tuskókat kiásták. 1936-ban történhetett a betelepítése a jelenleg is állományalkotó kocsánytalan tölgygel. Ez már egy szép erdőt eredményezett az 1960-70-es évekre, amikor még átlátható volt. A gyepszint fejletlen a sok legeltetéstől (a területet rendszeresen juhok legelték) még a cserje szint is szerény. Az 1980-as évek közepe táján már észrevehető volt a park elhanyagoltsága, melyet az erdőt megtámadó gombafertőzés is tetéztet melynek kapcsán a fák gázcsere nyílásai nem működtek megfelelően. Ha ehhez még hozzátesszük a néhány év aszályos csapadékmennyiségét, akkor érthetővé válik, hogy a fák nagy része miért van pusztulófélben. A talaj romlását fokozta a helyi lakosság azon ténykedése, hogy számos hulladékot az erdőben rakott le. Így az olajos flakonok vagy épp a nehézfém tartalmú elemek és más szintetikus anyag hatására a fák nem volt lehetősége a megfelelő ásványi anyagok felvételére a talajból. A kipusztuló fák helyén a napfényért versenyző bokrosok jelentek meg, ami a későbbiekben gátolta az új fahajtások növekedését. Ettől alakult ki helyenként az a átjárhatatlan bokros, mely sokáig jellemezte az erdőt. Két természetvédelmi szervezet 1995. elejétől kezeli a parkot, mint „örökbefogadott erdő”. Törekvéseinket segítették szakavatott erdészeti szakemberek. Így 1995-től kezdődően elkezdtek a fák egészségügyi gyérítését, faültetést, és a szemét kihordását az erdőből, mely első nekirugaszkodásra is több Ifa platónyira rúgott. Így a park újra átjárhatóvá vált, parkos jellege újból elkezdett kialakulni. A kialakított sétányok mentén padokat helyeztünk el. 2004-től kezdődően az erdőben található mindkét természetvédelmi szervezet központja, jelenleg ezek a szervezetek az erdészeti kezelők és a természetvédelmi kezelők egyaránt így lassú rehabilitációs munka kezdődött meg.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

100 % Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyeterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
RC – Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdő

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás, Erdészeti tevékenység
Egyéb típus:
Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen
Felmérés, Őrzés, Bemutatás, Özönnövények irtása, Legeltetés, Kaszálás, Vadkizárás,
Vízelvezetés, Fásítás, Szálalás, Faj visszatelepítés, Rekonstrukció
Egyéb típus: A terület fenntartási és természetvédelmi kezelése folyamatban van.

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): Amerikai kőris

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 1 db

Vadetető: 1 db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

nyúlánk sárma 10-15 tő (*Ornithogalum brevistylum*)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állománynagyságot kell megadni)

Előforduló védett és N2000-es fajok: *Triturus dobrogicus* (dunai tarajosgötte) - stabil, nagyszámú mennyiségben *Bombina bombina* (vöröshasú unka) - stabil, nagyszámú mennyiségben *Bufo viridis* (zöld varangy) - stabil, nagyszámú mennyiségben *Hyla arborea* (zöld levelibéka) - stabil, nagyszámú mennyiségben *Accipiter nisus* (karvaly) - 1-2 pár költ *Buteo buteo* (egerészölyv) - 1-2 pár költ *Columba palumbus* (örvös galamb) - 4-5 pár költ *Sreptopelia turtur* (vadgerle) - 2-3 pár költ *Sreptopelia decoacto* (balkáni gerle) - 8-10 pár költ *Cuculus canorus* (kakukk) - költ *Strix aluco* (macskabagoly) - költ *Asio otus* (erdei fülesbagoly) - költ *Upupa epops* (búbosbanka) - költ *Jynx torquilla* (nyaktekerics) - alkalmi vendég *Picus viridis* (zöld küllő) - költ *Dryocopus martius* (fekete harkály) - költ *Dendrocopos syriacus* (balkáni tarkaharkály) - gyakori *Dendrocopos major* (nagy tarkaharkály) - költ *Galerida cristata* (búbos pacsirta) - költ *Motacilla alba* (barázda billegető) - költ *Bombycilla garullus* (csonttollú) - ritka téli vendég *Purnella modularis* (szürkebegy) - alkalmi *Erithacus rubecula* (vörösbegy) - stabil költő *Luscinia megarhynchos* (fülemüle) - stabil költő *Phoenicurus ochruros* (házi rozsdafarkú) - stabil költő *Saxicola torquata* (cigány csaláncsuk) - stabil költő *Turdus merula* (feketerigó) - stabil költő *Turdus pilaris* (fenyőrigó) - nagy számú téli vendég *Turdus philomelos* (énekesrigó) - előfordul *Sylvia curruca* (kis poszáta) - előfordul *Sylvia communis* (mezei poszáta) - költő *Sylvia borin* (kerti poszáta) - előfordul *Sylvia atricapilla* (barátka) - stabil költő *Phylloscopus silibatrix* (sisegő füzike) - előfordul *Phylloscopus collybita* (csilpcsalp füzike) *Phylloscopus trochilus* (fitisz füzike) - előfordul *Regulus regulus* (királyka) - előfordul *Muscicapa striata* (szürke légykapó) *Ficedula albicollis* (örvös légykapó) *Ficedula hypoleuca* (kormos légykapó) *Aegithalos cudatus* (őszapó) - stabil költő *Parus major* (széncinege) - stabil költő *Parus caeruleus* (kékcinege) - stabil költő *Certhia brachydactyla* (rövidkarmú fakúsz) *Oriolus oriolus* (sárgarigó) - stabil költő *Lanius corullio* (tövisszúró gébics) - stabil költő *Lanius minor* (kis őrgébics) - stabil költő *Garrulus glandarius* (szajkó) - előfordul *Pica pica* (szarka) - stabil költő - előfordul *Corvus monedula* (csóka) - stabil költő *Corvus frugilegus* (vetési varjú) - előfordul *Sturnus vulgaris* (seregély) - stabil költő *Passer domesticus* (házi veréb) - stabil költő *Passer montanus* (mezei veréb) - stabil költő *Fringilla coelebs* (erdei pinty) - stabil költő *Serinus serinus* (csicsörke) - stabil költő *Carduelis carduelis* (stiglic) - stabil költő *Carduelis chloris* (zöldike) - stabil költő *Pyrrhula pyrrhula* (süvöltő) - előfordul *Coccothraustes coccothraustes* (meggyvágó) - előfordul *Emberiza citrinella* (citromsármány) - előfordul *Miliaria calandra* (sordély) - stabil költő *Oenanthe oenanthe* (hantmadár) - előfordul *Erinaceus europaeus* (keleti sünn) *Talpa europaea* (közönséges vakond) *Sorex araneus* (erdei cickány) *Sorex minutus* (törpe cickány) *Myotis daubentoni* (vízi denevér) *Plecotus austriacus* (szürke hosszúfülű-denevér) *Pipistrellus pipistrellus* (törpe denevér) *Nyctalus noctua* (korai denevér) *Eptesicus serotinus* (kései denevér) *Martes foina* (nyest) *Mustela putorius* (görény)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

---

5. Egyéb észrevétel

A természetvédelmi kezelés igényli az alábbi tevékenységet: a területről a flóraidegen gyomfajok kiírtása (akác, vörös [amerikai] kőris) és helyette őshonos magyar fafajok telepítése. A degradált (aszatos) tisztásokat fel kell számolni. Lehetne egy mesterséges tavat létrehozni, amely kiváló itató lenne aszályos időben is a költő madaraknak, valamint teret adna a védett kétéltű fajok megtelepedésének. Miután az erdő a jelenlegi és a későbbi telepítések, valamint a flóraidegen fajok kitermelése miatt fiatal fa egyedekkel rendelkezik, javasoljuk mesterséges fészkelőodúk kihelyezését, hogy a továbbiakban se csökkenjen a védett énekesmadár és harkályalkatú fajok költése.